

Najaarsrapportage

Gemeente Almelo

2020

Te behandelen in de raad op: 20 oktober 2020
Registratienummer: INT-73531

TUSSENSTAND 2020

Deze tussenstand geeft inzicht in de actuele stand van zaken van de uitvoering van de programma's. Kijk voor de volledige najaarsrapportage op www.almelo.nl.

ZORG

- Sinds maart kunnen inwoners terecht bij één van de zes Wijkteams. Door meer preventief en integraal te werken kunnen we inwoners eerder en beter helpen en is minder maatwerk nodig.
- Via voor- en vroegschoolse educatie (VVE) proberen we leer- of ontwikkelingsachterstanden bij peuters te verminderen. Hiermee geven we kinderen een betere start op de basisschool.
- We continueren de inzet van de persoonlijke netwerkcoach. Deze coach vergroot de zelfredzaamheid van inwoners die eenzaam zijn.
- In het project Gecertificeerde Instelling beoordelen we de verwijzingen die worden gedaan door deze instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Samen met hen kijken we naar bijvoorbeeld het soort hulp en of bijvoorbeeld eerder gebruik van algemene voorzieningen of een korter behandeltraject mogelijk is.
- In Almelo werken nagenoeg alle huisartsen nu met een praktijkondersteuner huisartsen-jeugd (POH-jeugd). Deze POH'ers helpen bij het nog beter en eerder oppakken van hulpvragen, bieden lichte begeleiding en verwijzen naar vrij toegankelijke voorzieningen.
- De structuur van de Monitor Sociaal Domein is verbeterd. Er zijn nieuwe rapportages ontwikkeld die zowel de verantwoording als de sturing verbeteren. We optimaliseren het inzicht in het sociaal domein door beschikbare data op een goede manier in te zetten en te koppelen. Met deze inzichten ontwikkelen we (voor)uitzicht.

ECONOMIE EN PARTICIPATIE

- Het aantal bijstandsdossiers is door de coronacrisis gestegen van 2.587 eind 2019 naar 2.660 augustus 2020.
- De projecten die vallen onder het Schuldenlab zijn in voorbereiding en uitvoering. De Doorbraakmethode kent minder casussen dan beoogd dit jaar. De buddy app is gelanceerd. Het Jongerenperspectieffonds start eind augustus. Verder gaan we de inzet van schulden specialisten evalueren.
- Als de raad instemt met de vernieuwde verordening Tegenprestatie, start de invoering van de tegenprestatie dit najaar.
- Via het Ondernemersloket houden we proactief contact met ondernemers. Zij weten ons te vinden voor allerhande vragen over bijvoorbeeld coronamaatregelen.

- In de ranglijst van logistieke hotspots steeg Twente van plek 8 naar plek 6, dankzij alle investeringen en samenwerkingen.
- Corona zette een streep door allerlei evenementen ter promotie van onze stad. Mede dankzij provinciale subsidie lanceerden ondernemers na de lockdown de campagne 'Almelo loves you'.
- Tot juni 2020 dienden 414 werkzoekenden en werknemers een aanvraag in voor bij- of omscholing via het Twents Fonds voor Vakmanschap. 127 aanvragers kregen hiervoor groen licht.
- De werkfittrajecten voor de logistiek (Twents huis voor de logistiek) liepen vertraging op door corona. De Week van de Logistiek in maart trok veel bezoekers.
- Dit najaar worden de uitkomsten van het onderzoek naar een mogelijke uitbreiding van het XL Businesspark besproken.
- De uitgifte van bedrijfskavels op Bedrijvenpark Twente verloopt zo voorspoedig dat het park zo goed als vol is.

TWENTHE CENTRUM

TWENTHE

STADHUIS

A

BINNENSTAD

- Om leegstand aan te pakken voeren we een leegstandsverordening in. Eigenaren van een pand in de binnenstad moeten een melding maken wanneer hun pand langer dan 6 maanden leeg staat. De gemeente gaat met eigenaren in gesprek, kan eventuele gebruikers aandragen en in het uiterste geval een boete opleggen.
- Een nieuwe vastgoedregisseur gaat adviseren over de invulling van (leegstaande) panden. Hij gaat vastgoedeigenaren begeleiden bij onder andere verplaatsing- en herontwikkelingstrajecten.
- Samen met eigenaren en andere betrokkenen in de Grotestraat Noord proberen we leegstand te verminderen door onder meer de transformatie van winkels naar andere functies. Tijdens bijeenkomsten ontstond een gedeeld toekomstperspectief dat nu wordt uitgewerkt tot een integraal projectplan.
- Samen met Centrum Almelo Aktief (CAA) en verschillende ondernemers werken we aan een bedrijveninvesteringzone (BIZ), waarover de raad volgens planning eind dit jaar een besluit neemt. Samen met CAA werven we een nieuwe centrummanager.
- De binnenstad is nóg groener geworden dankzij de samenwerking met Stichting Bomenstad.
- We sloten een samenwerkingsovereenkomst met de Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO). Plan is om in oktober een ontwikkelingsplan op te leveren voor de Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadhuis en het Marktplaatsplein).

OMGEVINGSWET

- Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties gingen in gesprek over hoe we ook in de toekomst prettig kunnen wonen en werken in Almelo. Hun input is meegenomen in de concept Omgevingsvisie. Dit najaar neemt de raad een besluit.
- Onderdeel van het Plan van Aanpak Omgevingsplan is de pilot waarin we ervaring opdoen en inzicht krijgen in wat er nodig is om te komen tot een dergelijk plan.
- We startten met de intaketafel voor het integraal beoordelen van initiatieven van inwoners en bedrijven. Zodat we vergunningen in de toekomst in 8 weken kunnen afhandelen.
- We kochten nieuwe software voor het publiceren van plannen en om te kunnen aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

NIJWSTRAATKWARTIER

- Dit najaar wordt de vernieuwde Schoolstraat opgeleverd. Inwoners dachten mee over het de nieuwe inrichting. Beter Wonen renoveerde de flats aan de Schoolstraat: de woningen gingen van energielabel F naar A.
- Op het bedrijfsterrein 'Achter de Molen' zet een groep ondernemers zich actief in voor het verbeteren van de uitstraling van het gebied. Ze ruimen onder meer zwerfvuil op en we denken samen na over een oplossing voor het parkeerprobleem.
- Met Beter Wonen, het waterschap Vechtromen en Cogas/Coteq maakten we een plan voor een toekomstbestendige en klimaat-adaptieve inrichting van de Witvoeten- en Gravenstraat.
- In een pilot begeleiden we 6 woningeigenaren bij het verbeteren en verduurzamen van hun eigen huis. We verkennen met hen de financieringsmogelijkheden. Zo leren we waar woningeigenaren in het Nieuwstraatkwartier tegen aanlopen: informatie die bruikbaar is voor de energietransitie voor heel Almelo.

VEILIGHEID

- Door de coronacrisis legden we tijdelijk de focus op de versnelde uitbreiding van het aantal BOA's.
- Uit de gegevens en maandcijfers van de politie blijkt dat in de periode waarin de Noodverordening COVID-19 VRT van kracht is, het (lokale) criminaliteitsbeeld in Almelo niet opvallend is gewijzigd. We volgen de regionale landelijke trend, waarbij nog steeds sprake is van geleidelijke afname van zogeheten High Impact Crimes.
- We zien meer sociale overlast in de openbare ruimte. Ook is er meer woonoverlast (burenruzies / geluidsoverlast). Op landelijk niveau neemt het aantal meldingen van verwarde personen toe. Mogelijk dat dit, in combinatie met een verwachte recessie, ook lokaal ernstiger wordt.
- De gemeente zal nog meer zichtbaar aanwezig moeten zijn in de wijken en allianties gaan vormen met veiligheidspartners bij het voorkomen, bestrijden en handhaven op geïntegreerde ondermijnende criminaliteit en een integrale aanpak van leefbaarheidsissues (o.a. verward gedrag, woonoverlast, etc.).
- We zien een toename van cybercriminaliteit en oplichting via sociale media. Dit is een groter risico geworden nu cybercriminelen inspringen op de huidige crisissituatie, waarbij veel mensen bijvoorbeeld thuiswerken.

DUURZAAMHEID

- Het doel was om meer water en groen aan de stad toe te voegen. De ambitie van 6.000 m2 groen en 5.000 m2 water is ruimschoots gerealiseerd. Bij (onderhouds)projecten in de openbare ruimte is nu structureel aandacht voor functioneel groen en het voorkomen van wateroverlast. We stimuleren inwoners om hun tuinen groener te maken door tegels te vervangen door planten. Steeds meer scholen gaan voor een groen schoolplein. De metamorfose van het Hagenpark is in volle gang. Naast het Doepark is er veel bloemrijk groen aangeplant. Na de zomer start de bouw van het Natuurhus.
- Zwerfafval is inwoners een doorn in het oog. Bloementuintjes moeten afvaldump voorkomen net als het innovatieve Heterdaadje aan het Van Goghplein. Het aantal vaste camera's bij milieuparkjes wordt uitgebreid, net als de mogelijkheid voor (mobiel) cameratoezicht bij alle ondergrondse containers.
- In wijkuitvoeringsplannen gaan we met inwoners op zoek naar de meest haalbare en betaalbare alternatieven voor aardgas. Samen met Cogas en andere partners onderzoeken we de kansen voor een restwarmtenet.
- Naast Zonnepark Aadijk zijn er initiatieven van ondernemers voor nieuwe zonneparken in de eerder in de vastgestelde Energieladder bepaalde gebieden. Voor bedrijven die zonnepanelen op hun dak willen is er ondersteuning bij onder meer het aanvragen van subsidie. Er is een start gemaakt met de koude winning uit de Leemslagenplas, waarmee het ZGT gekoeld kan worden.
- Met Rijkssubsidie stimuleren we woningeigenaren, scholen, bedrijven en sportverenigingen bij het verduurzamen van hun gebouwen. Daarnaast kunnen woningeigenaren kleine energiebesparende maatregelen (deels) vergoed krijgen: poen voor groen.

Inhoudsopgave

1. Algemeen.....	6
1.1 Inleiding en samenvatting.....	6
2. Financieel resultaat	8
2.1 Verloop begrotingsaldo.....	8
2.2 Begroting 2020.....	10
3. Wijzigingen per taakveld	12
3.1 Bestuur en ondersteuning	12
3.2 Veiligheid	19
3.3 Verkeer en vervoer	20
3.4 Economie	22
3.5 Onderwijs.....	23
3.6 Sport, cultuur en recreatie.....	24
3.7 Sociaal domein.....	26
3.8 Volksgezondheid en milieu	29
3.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	31
4. Investeringskredieten.....	32
4.1 Bijstellingen op investeringskredieten.....	32
5. Taakstellingen.....	34
6. Grondbeleid.....	36
6.1 Grondexploitaties	36

1. Algemeen

1.1 Inleiding en samenvatting

Met deze najaarsrapportage informeert het college de raad over de uitvoering van de programmabegroting 2020 en hoe de gemeente er financieel voor staat. Deze rapportage gaat over de eerste 8 maanden van het jaar met een doorkijk naar het einde van het jaar en biedt de mogelijkheid bij te sturen.

SAMENVATTING

Financiële mutaties najaarsrapportage 2020

De begroting 2020 wordt in deze najaarsrapportage **1,99 miljoen euro nadelig** bijgesteld. Dit bestaat uit een voordeel van 96.000 euro op het onderdeel verzamelbesluit/financiële rechtmatigheid (meicirculaire 2020 gemeentefonds) en een nadeel van 2,08 miljoen op het onderdeel financiële bijstelling.

Deze financiële bijstelling is opgebouwd uit een structureel voordeel van 204.000 euro en een incidenteel nadeel van 2,29 miljoen euro.

Belangrijkste financiële bijstellingen

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste bijstellingen met een effect op het begrotingssaldo. We geven daarbij aan of de wijziging structureel of incidenteel van aard is.

Voordelen

- OZB - niet woningen (600.000/650.000 euro structureel)
- Wmo (1,41 miljoen euro incidenteel)

Nadelen

- Coronacrisis – opgelegde continuïteitsbijdrage zorgaanbieders (1,40 miljoen euro incidenteel)
- Jeugd (1,40 miljoen euro incidenteel)
- Coronacrisis - opbrengst parkeren (355.000 euro incidenteel)
- Afschrijvingslasten panden in verhuurde status (306.000 euro structureel)

Begrotingssaldo 2020

Het **begrotingssaldo 2020** na vaststelling van de najaarsrapportage komt uit op **6,51 miljoen euro nadelig**.

Coronacrisis

Effect op de gemeentefinanciën

In deze najaarsrapportage wordt de begroting bijna 1,8 miljoen euro nadelig bijgesteld door de effecten van de coronacrisis. We zien lagere parkeeropbrengsten (355.000 euro) en extra uitgaven voor de door het Rijk opgelegde continuïteitsbijdrage aan zorgaanbieders van 1,40 miljoen euro.

Compensatie door het Rijk

De raad is geïnformeerd ([RAAD-6179](#)) over een eerste compensatiepakket van het Rijk van 2,3 miljoen euro. Dit pakket is niet financieel vertaald in deze najaarsrapportage omdat de compensatie formeel door het Rijk bij de septembercirculaire van het gemeentefonds beschikbaar wordt gesteld.

Eind augustus heeft het Rijk een aanvullend compensatiepakket bekend gemaakt, met daarin onder andere het incidenteel schrappen van de opschalingskorting en compensatie voor extra uitgaven voor handhaving en toezicht.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we inzicht in het verloop van het begrotingssaldo. Het startpunt is het begrotingssaldo uit de programmabegroting 2020. We zetten op een rij welke besluiten en mutaties met financiële gevolgen er voorafgaand aan deze najaarsrapportage zijn geweest. Ook geven we een samenvatting van de belangrijkste wijzigingen in deze najaarsrapportage en presenteren we een actueel begrotingssaldo.

In hoofdstuk 3 gaan we per hoofdtaakveld dieper in op de financiële mutaties. We maken daarbij onderscheid tussen de verzamel- en rechtmatigheidsbesluiten en overige bijstellingen van de begroting.

In hoofdstuk 4 wordt gerapporteerd over de stand van zaken van de investeringskredieten. De basis hiervoor is het bijgestelde Meerjaren investeringsplan (MIP) uit de voorjaarsrapportage 2020.

De taakstellingen uit de programmabegroting 2020 worden besproken in hoofdstuk 5.

Tot slot presenteren we in hoofdstuk 6 een tussenstand van de grondexploitaties.

Tabel notatie

In de tabellen die we in deze nota presenteren staan positieve bedragen voor lasten en/of nadelen en negatieve bedragen voor baten en/of voordelen. Wanneer bij een wijziging bij alle jaarschijven een bedrag staat dan is de wijziging structureel van aard.

Voor de volledigheid merken we op dat in de tabellen cijfers zijn opgenomen die afgerond zijn op duizendtallen. Hierdoor kan het voorkomen dat er bij (totaal)tellingen kleine afrondingsverschillen ontstaan.

2. Financieel resultaat

In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van de financiële ontwikkelingen die zijn beschreven in deze najaarsrapportage. In paragraaf 2.1. wordt ingegaan op het verloop van het begrotingssaldo 2020. Vervolgens worden in paragraaf 2.2 de wijzigingen per hoofdtaakveld besproken.

2.1 Verloop begrotingssaldo

Mutaties tot en met de voorjaarsrapportage 2020

Op 7 november 2019 heeft u de programmabegroting 2020 vastgesteld. Het begrotingssaldo van de (primaire) begroting bedroeg **33.000 euro voordelig**. Tussen het moment van vaststellen van de programmabegroting en deze najaarsrapportage is de raad geïnformeerd over de septembercirculaire 2019 van het gemeentefonds ([RAAD-5686](#)) en de voorjaarsrapportage ([RAAD-6051](#)). Het startpunt van de najaarsrapportage is een nadelig begrotingssaldo van **4,52 miljoen euro**.

Najaarsrapportage 2020

In deze najaarsrapportage leggen wij twee soorten begrotingsmutaties voor:

Verzamelbesluit/financiële rechtmatigheid

Tussen het moment van vaststellen van de voorjaarsrapportage en deze najaarsrapportage heeft het college besluiten genomen, waarvan de financiële consequenties per verzamelbesluit aan de raad worden voorgelegd. Deze tussentijdse besluitvorming heeft per saldo geen effect op het begrotingssaldo, met uitzondering van de meicirculaire 2020 van het gemeentefonds (**per saldo 96.000 voordeel**).

Vanuit de financiële rechtmatigheid dienen er daarnaast een aantal financieel-technische begrotingswijzigingen te worden doorgevoerd die formeel door de raad moeten worden bekrachtigd, maar die geen gevolgen hebben voor het begrotingssaldo of de vastgestelde beleidsprestaties. Een voorbeeld is de toerekening van salarislasten aan de hoofdtaakvelden of het instellen van investeringskredieten t.l.v. stelposten voor investeringen.

Diverse bijstellingen

In de najaarsrapportage is een doorkijk gemaakt richting het einde van het jaar. Op grond van de ontwikkelingen en afwijkingen die we in deze najaarsrapportage signaleren, stellen we het begrotingssaldo met **2,08 miljoen euro nadelig** bij.

De totale bijstelling van de najaarsrapportage komt daarmee uit op **1,99 miljoen nadelig**.

Begrotingssaldo 2020

Het begrotingssaldo in 2020 na vaststelling van de najaarsrapportage komt uit op **6,51 miljoen nadelig**. Na wijzigingen ziet het verloop van het resultaat van de begroting 2020 er als volgt uit:

Coronacrisis

In deze najaarsrapportage wordt de begroting bijna 1,8 miljoen euro nadelig bijgesteld door de effecten van de coronacrisis.

Parkeeropbrengsten

De parkeeropbrengsten blijven over 2020 naar verwachting fors achter als gevolg van de coronacrisis. In de voorjaarsrapportage is al een nadeel van 475.000 euro gemeld. Via deze rapportage stellen we voor de begroting nog eens met 355.000 euro nadelig bij te stellen.

Continuïteitsbijdrage zorgaanbieders

Het Rijk heeft in afstemming met de VNG een zeer dringend beroep gedaan op gemeenten om hun aanbieders financiële zekerheid en ruimte te bieden. Door vraaguitval of verminderde inzetbaarheid van personeel (door verhoogd ziekteverzuim) kon de omvang van zorg en ondersteuning tijdelijk afwijken van de normale situatie. Gemeenten zijn daarbij verzocht de omzet onverminderd (100%) door te betalen ook in geval er sprake is van vraaguitval. De continuïteitsbijdrage 2020 prognosticeren we op 1,4 miljoen euro.

Compensatiepakket coronacrisis

De raad is geïnformeerd ([RAAD-6179](#)) over een eerste compensatiepakket van het Rijk van 2,3 miljoen euro. Dit pakket is niet financieel vertaald in deze najaarsrapportage omdat de compensatie formeel bij de septembercirculaire van het gemeentefonds beschikbaar wordt gesteld. Ten tijde van het opstellen van deze najaarsrapportage was de septembercirculaire nog niet door het Rijk gepubliceerd.

Eind augustus heeft het Rijk een aanvullend compensatiepakket bekend gemaakt. De opschalingskorting wordt incidenteel geschrapt in 2020 en 2021 en er is compensatie toegezegd van inkomstenderving bij precariobelasting en markt- en evenementenleges. Het Rijk stelt ook middelen beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra toezicht- en handhavingskosten en voor de extra kosten bij het organiseren van de Tweede Kamerverkiezingen in 2021.

Financieel perspectief (begrotingssaldo)	begroting	
	2020	
Programmabegroting 2020		
Saldo na vastgestelde begroting 2020	-33	V
Begrotingswijzigingen		
Septembercirculaire 2019 gemeentefonds	-1.010	V
Voorjaarsrapportage 2020	5.567	N
Totaal begrotingswijzigingen	4.557	N
Saldo vóór najaarsrapportage	4.524	N
Mutaties najaarsrapportage 2020		
Meicirculaire 2020 gemeentefonds	-96	V
Diverse bijstellingen	2.082	N
Totaal mutaties najaarsrapportage	1.986	N
Saldo na najaarsrapportage 2020	6.510	N

Bedragen x 1.000 euro

2.2 Begroting 2020

De mutaties in deze najaarsrapportage resulteren in een gewijzigde begroting 2020 per hoofdtaakveld.

Hoofdtaakveld	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
Lasten	2020	2020	N/V	2020
0 Bestuur en ondersteuning	38.020	2.069	N	40.089
1 Veiligheid	7.185	-	N	7.185
2 Verkeer en vervoer	12.005	718	N	12.722
3 Economie	6.297	450	N	6.747
4 Onderwijs	11.698	-16	V	11.681
5 Sport, cultuur en recreatie	15.770	492	N	16.262
6 Sociaal domein	172.588	6.909	N	179.497
7 Volksgezondheid en milieu	22.042	509	N	22.551
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	10.131	300	N	10.431
Totaal lasten	295.735	11.431	N	307.166

Bedragen x 1.000 euro

Hoofdtaakveld	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
Baten	2020	2020	N/V	2020
0 Bestuur en ondersteuning	-208.026	-4.031	V	-212.057
1 Veiligheid	-45	-	N	-45
2 Verkeer en vervoer	-787	8	N	-780
3 Economie	-4.325	-	N	-4.325
4 Onderwijs	-4.933	-	N	-4.933
5 Sport, cultuur en recreatie	-236	-	N	-236
6 Sociaal domein	-47.043	-3.977	V	-51.020
7 Volksgezondheid en milieu	-20.346	27	N	-20.319
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	-8.113	4	N	-8.109
Totaal baten	-293.854	-7.969	V	-301.823

Bedragen x 1.000 euro

Totaal saldo van baten en lasten	1.881	3.462	N	5.343
---	--------------	--------------	----------	--------------

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Stortingen reserves	12.312	2.093	N	14.405
Onttrekkingen reserves	-9.669	-3.569	V	-13.238

Totaal reserves	2.643	-1.476	V	1.167
------------------------	--------------	---------------	----------	--------------

Bedragen x 1.000 euro

Begrotingssaldo na bestemming	4.524	1.986	N	6.510
--------------------------------------	--------------	--------------	----------	--------------

Bedragen x 1.000 euro

3. Wijzigingen per taakveld

3.1 Bestuur en ondersteuning

3.1.1 Wijzigingen

0 Bestuur en ondersteuning	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	38.020	2.069	N	40.089
Baten	-208.026	-4.031	V	-212.057
Saldo van baten en lasten	-170.006	-1.961	V	-171.968

Bedragen x 1.000 euro

0 Bestuur en ondersteuning	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Bijdrage verduurzamen vastgoed	0.3	48 N	48 N	48 N	48 N
2. Plan van aanpak grond-/vastgoedbeleid 2020	0.3	50 N			
3. Dienstverlening voor ODT Stadhuis	0.3	31 N	31 N	31 N	31 N
4. Diverse mutaties personeelsbegroting	0.4	547 N	-38 V	-38 V	-38 V
5. Meicirculaire 2020 gemeentefonds	0.8	235 N	-4.060 V	-3.691 V	-3.724 V
6. Sportakkoord 2020 en 2021	0.8	-40 V	-40 V		
7. Overige mutaties		2 N	-4 V	-3 V	-3 V
Diverse bijstellingen					
8. Afschrijvingslasten panden in verhuurde status	0.3	306 N	306 N	306 N	306 N
9. Verkoop gronden	0.3	162 N			
10. Grondtransacties Bedrijvenpark Twente	0.3	539 N			
11. Huisvesting sociale wijkteams	0.4	262 N			
12. Invulling bedrijfsvoeringstaakstelling	0.4	280 N	180 N	180 N	180 N
13. Invulling taakstelling uitbreiding functieboek	0.4	323 N			
14. Besparingsverlies taakstelling uitbreiding functieboek	0.4	260 N			
15. Vitaliteit	0.4	60 N			
16. Project inburgering - meicirculaire 2020	0.4	-478 V			
17. Beschermd wonen - meicirculaire 2020	0.8	-517 V			
Totaal mutaties lasten		2.069 N	-3.577 V	-3.167 V	-3.200 V
BATEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Bijdrage verduurzamen vastgoed	0.3	-48 V	-48 V	-48 V	-48 V
2. Plan van aanpak grond-/vastgoedbeleid 2020	0.3	-50 V			
3. Dienstverlening voor ODT Stadhuis	0.3	-31 V	-31 V	-31 V	-31 V
18. Verkoop vm schoolgebouw De Heemde	0.4	-140 V			
4. Diverse mutaties personeelsbegroting	0.4	-585 V			

5. Meicirculaire 2020 gemeentefonds	0.7	-2.465 V	2.103 N	971 N	1.577 N
7. Overige mutaties		-2 V			
Diverse bijstellingen					
9. Verkoop gronden	0.3	-190 V			
10. Grondtransacties Bedrijvenpark Twente	0.3	-365 V			
19. Herziening erfpachtcanon Urenco	0.3	90 N	90 N	90 N	90 N
20. OZB niet-woningen	0.62	-600 V	-650 V	-650 V	-650 V
21. Coronacrisis - opbrengsten parkeren	0.63	355 N			
Totaal mutaties baten		-4.031 V	1.464 N	332 N	938 N
Wijziging saldo van baten en lasten		-1.961 V	-2.113 V	-2.835 V	-2.262 V

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

1. **Bijdrage verduurzamen vastgoed**

De investeringen in duurzaamheidsmaatregelen in diverse panden worden deels gedekt uit de besparing op de energiekosten. Deze kostenbesparing wordt bij de gebruiker in rekening gebracht.

2. **Plan van aanpak grond-/vastgoedbeleid 2020 ([BW-7814](#))**

Voor het plan van aanpak grond- en vastgoedbeleid zijn middelen beschikbaar gesteld. Dekking hiervan komt voor 50.000 euro uit incidentele verkoopresultaten.

3. **Dienstverlening voor Omgevingsdienst Twente Stadhuis**

Voor de ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering verricht gemeente Almelo werkzaamheden voor de Omgevingsdienst Twente. Hiervan heeft 31.000 euro betrekking op Facilitaire zaken. Voor de gemaakte kosten ontvangt de gemeente Almelo een vergoeding van de Omgevingsdienst Twente. Derhalve budgetneutraal.

4. **Diverse mutaties personeelsbegroting**

Per 1 januari 2020 is de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WVGGZ) ([BW-7293](#) en [BW-7495](#)) in werking getreden. Voor de uitvoering hiervan wordt de formatie opgehoogd met 0,25 fte. Verder worden interne personeelslasten voor de bedrijfsvoering toegerekend aan het programma Omgevingswet. Tot slot worden detachingsinkomsten en zwangerschapsuitkeringen ingezet ter dekking van de kosten van vervanging.

5. **Meicirculaire 2020 gemeentefonds**

De meicirculaire 2020 van het gemeentefonds is verwerkt in de begroting. De integratie-uitkering Beschermd wonen wordt vanaf 2021 structureel verlaagd vanwege de openstelling van de Wet langdurige zorg (WLZ) voor cliënten met een psychische stoornis. Cliënten met een psychische stoornis die een WLZ-indicatie krijgen, ontvangen vanaf 2021 de zorg vanuit de WLZ in plaats van de Wmo. De verlaging van de integratie-uitkering is nog niet verrekend met de budgetten van beschermd wonen.

6. Sportakkoord 2020 en 2021 ([BW-7692](#))

Voor de uitvoering van een lokaal sportakkoord heeft het Rijk voor 2020 en 2021 middelen beschikbaar gesteld. De hiervoor gereserveerde middelen worden in 2020 en 2021 gedoteerd aan de reserve overlopende werken.

Diverse bijstellingen

8. Afschrijvingslasten panden in verhuurde status

Bij controle van de jaarverantwoording 2019 is door de accountant een opmerking gemaakt over ten onrechte niet verwerkte afschrijvingen bij panden in verhuurde status. Dit wordt gerepareerd in deze najaarsrapportage.

9. Verkoop gronden

De gemeente heeft gronden verkocht voor 190.000 euro. Na aftrek van bijbehorende boekwaarde en kosten van in totaal 162.000 euro resteert er een verkoopresultaat van 28.000.

10. Grondtransacties Bedrijvenpark Twente ([BW-7676](#))

In het verleden is er met een partij een exploitatieovereenkomst gesloten. Een onderdeel van deze overeenkomst is het corrigeren van de eigendomssituaties na realisatie van de bedrijfsgebouwen. Uitvoering van deze grondtransacties leidt tot een incidenteel nadeel van 174.000 euro.

11. Huisvesting sociale wijkteams ([BW-7405](#))

Het college heeft besloten de integrale wijkgerichte toegang in het sociaal domein te implementeren in de hele stad. Middels dit besluit zijn de 6 wijklocaties en de noodzakelijke aanpassingen vastgesteld om wijkgericht te gaan werken per 1 maart 2020. In 2020 is er sprake van dubbele huisvestingslasten.

12. Invulling bedrijfsvoeringstaakstelling

De bedrijfsvoeringstaakstelling is structureel ingevuld door een aantal inhuurbudgetten op hoofdtaakveld 0 Bestuur en ondersteuning en 6 Sociaal domein te verlagen. Daarnaast worden de restant middelen in de reserve overlopende werken van het project "Loket registratie niet-ingezetene" aangewend om een incidenteel deel van de taakstelling af te dekken in 2020.

13. Invulling taakstelling uitbreiding functieboek

De restant middelen in de reserve overlopende werken van het voormalig sociaal flankerend beleid 2013-2019 worden ingezet om de taakstelling incidenteel gedeeltelijk af te dekken.

14. Besparingsverlies taakstelling uitbreiding functieboek

De taakstelling uitbreiding functieboek wordt voor 260.000 euro niet ingevuld in 2020. Het zogenoemde besparingsverlies wordt ten laste van de algemene middelen gebracht.

15. Vitaliteit

Na een succesvolle pilot bij het Klant Contact Centrum is besloten vitaliteit gemeentebreed door te voeren, waarbij wordt ingezet op gezondheid, beleef- en werkklimaat en ontwikkeling.

16. Projecten inburgering - o.a. meicirculaire 2020

Project Inburgeringswet

In de meicirculaire 2019 en 2020 van het gemeentefonds hebben wij middelen ontvangen voor de invoering van Inburgeringswet. Voor de gemeente Almelo gaat het om een bedrag van in totaal 473.000 euro, waarvan 170.000 euro al via de slotrapportage 2019 was overgeheveld naar de

begroting 2020. Voor de inzet van deze middelen wordt een meerjarig incidenteel project ingesteld. Hiertoe wordt in 2020 zowel 473.000 euro gedoteerd als onttrokken aan de reserve overlopende werken.

Project pilot veranderopgave inburgering ([BW-7500](#))

In de meicirculaire 2020 hebben we 175.000 euro ontvangen voor het pilotprogramma Veranderopgave inburgering. Voor de inzet van deze middelen wordt een meerjarig incidenteel project ingesteld. Hiertoe wordt in 2020 zowel 175.000 euro gedoteerd als onttrokken aan de reserve overlopende werken.

17. Beschermd wonen - meicirculaire 2020

In de meicirculaire 2020 van het gemeentefonds is een bedrag gereserveerd voor beschermd wonen. Dit bedrag is toegevoegd aan het onderdeel beschermd wonen op hoofdtaakveld 6 Sociaal domein. De mutatie is per saldo neutraal.

18. Verkoop vm schoolgebouw De Heemde ([RAAD-6126](#))

Het voormalige schoolgebouw De Heemde – H.R. Holstlaan is verkocht voor de herontwikkeling van het gebouw tot 8 koopappartementen.

19. Herziening erfpachtcanon Urenco ([BW-7763](#))

De gemeente heeft bij B&W besluit van 25 juli 1994 besloten tot uitgifte van grond aan Urenco. Op basis van de bij dat besluit behorende voorwaarden dient de rente eens in de 25 jaar te worden herzien.

20. Onroerende zaakbelasting (OZB)

De prognose voor de OZB-inkomsten is voor niet-woningen naar boven bijgesteld. Er worden meer inkomsten gegenereerd als gevolg van areaaluitbreiding enerzijds en positieve marktontwikkelingen die de WOZ-waarden doen stijgen anderzijds.

21. Coronacrisis - opbrengsten parkeren

De parkeeropbrengsten blijven over 2020 naar verwachting fors achter als gevolg van de coronacrisis. In de voorjaarsrapportage is al een nadeel van 475.000 euro gemeld. Via deze rapportage stellen we voor de begroting nog eens met 355.000 euro naar beneden bij te stellen. In de parkeergarages zien we een grote daling van de opbrengsten, met name in de maanden maart, april en mei. Maar ook vanaf juni verwachten we dit jaar een lagere opbrengst. Ook de opbrengsten van vergunningen en tegoedkaarten blijven achter.

Mutaties Reserves

Reserves	Taakveld	2020	2021	2022	2023
STORTINGEN RESERVES					
<i>Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid</i>					
A. Professionaliseren accountmanagement en ondernemersloket	0.10	650 N			
B. Kansrijke start - bijdrage 2020	0.10	36 N			
C. Meicirculaire 2020 gemeentefonds	0.10	349 N			
D. Sportakkoord 2020 en 2021	0.10	40 N	40 N		
E. Verkoop vm schoolgebouw De Heemde	0.10	140 N			
F. Vaststelling subsidies 2017 en 2018	0.10	130 N			
<i>Diverse bijstellingen</i>					
G. Projecten inburgering - o.a. meicirculaire 2020	0.10	648 N			
H. Restant middelen 2019 LVB+ Jeugd	0.10	100 N			
Totaal mutaties stortingen reserves		2.093 N	40 N	0 N	0 N
ONTTREKKINGEN RESERVES					
<i>Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid</i>					
A. Professionaliseren accountmanagement en ondernemersloket	0.10	-650 V			
B. Kansrijke start - bijdrage 2020	0.10	-36 V			
C. Meicirculaire 2020 gemeentefonds	0.10	-349 V			
D. Sportakkoord 2020 en 2021	0.10	-80 V			
I. Decemercirculaire 2019 gemeentefonds - JVW 2019	0.10	-310 V			
J. Groot onderhoud wegen - JVW 2019	0.10	-600 V			
K. Programmamiddelen 2020	0.10	-500 V			
<i>Diverse bijstellingen</i>					
G. Projecten inburgering	0.10	-648 V			
H. Restant middelen 2019 LVB 18+	0.10	-100 V			
L. Bijstelling reserve centrum spaarfonds	0.10	148 N			
M. Invulling bedrijfsvoeringstaakstelling	0.10	-121 V			
N. Invulling taakstelling uitbreiding functieboek	0.10	-323 V			
Totaal mutaties onttrekkingen reserves		-3.569 V	0 N	0 N	0 N
Wijziging saldo reserves		-1.475 V	40 N	0 N	0 N

Bedragen x 1.000 euro

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

- A. **Professionaliseren accountmanagement en ondernemersloket ([BW-7530](#) & [BW-7158](#))**
Voor het professionaliseren van het accountmanagement en het ondernemersloket wordt voor de periode 2020 - 2022 650.000 euro beschikbaar gesteld uit het programmabudget Economie en

Participatie. Hiertoe wordt in deze najaarsrapportage zowel 650.000 euro gedoteerd als onttrokken aan de reserve overlopende werken.

- B. Kansrijke start in Almelo - bijdrage 2020 ([BW-6873](#))**
De raad heeft tijdens de begrotingsbehandeling 2019 een motie over "Kansrijke Start" aangenomen. Het budget voor de regeling komt uit de onderbesteding van de 'Klijnsma-middelen voor kinderen' voor de jaren 2017 en 2018.
- C. Meicirculaire 2020 Gemeentefonds**
De financiële afwikkeling van combinatiefunctionarissen verloopt via de reserve overlopende werken (zie hoofdstaakveld 5 Sport, cultuur en recreatie).
- D. Sportakkoord 2020 en 2021 ([BW-7692](#))**
Voor de uitvoering van een lokaal sportakkoord heeft het Rijk voor 2020 en 2021 middelen beschikbaar gesteld. Hiertoe wordt in 2020 en 2021 40.000 euro gedoteerd in 2020 80.000 euro onttrokken aan de reserve overlopende werken.
- E. Verkoop voormalig schoolgebouw De Heemde ([BW-7820](#))**
Het verkoopresultaat van 140.000 euro wordt gestort in de algemene reserve.
- F. Vaststelling subsidies 2017 en 2018 ([BW-7788](#))**
De subsidieverlening 2017 en 2018 van diverse instellingen zijn vastgesteld. De terug te vorderen bedragen worden gestort in de algemene reserve.
- I. Decembercirculaire 2019 gemeentefonds - JVW 2019**
Bij de resultaatbestemming van de jaarverantwoording 2019 zijn middelen uit de decembercirculaire 2019 gestort in de reserve overlopende werken. Voor de middelen van duurzaamheid en ruimtelijke adaptatie zijn meerjarige incidentele projecten ingesteld. Hiertoe wordt voor 310.000 euro onttrokken aan de reserve overlopende werken.
- J. Groot onderhoud wegen - JVW 2019**
Bij de resultaatbestemming van de jaarverantwoording 2019 zijn middelen gestort in de reserve overlopende voor groot onderhoud wegen. Hiervoor is een project ingesteld. Hiertoe wordt in 2020 600.000 euro onttrokken aan de reserve overlopende werken.
- K. Programmamiddelen 2020**
In de begroting 2020 zijn er middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de programma's Binnenstad en Duurzaamheid. Voor de inzet van deze middelen zijn meerjarige incidentele projecten ingesteld. Hiertoe wordt in deze najaarsrapportage 500.000 euro onttrokken aan de reserve overlopende werken.

Diverse bijstellingen

- G. Projecten inburgering**
Voor de incidentele Rijksbijdragen voor invoering van de nieuwe wet Inburgering per 1 juli 2021 worden twee meerjarig incidentele projecten ingesteld. Hiertoe wordt 648.000 euro gestort en onttrokken aan de reserve overlopende werken (zie hoofdstaakveld 6 Sociaal domein).

H. Restant middelen 2019 LVB 18+

De restant middelen 2019 van LVB 18+ zijn bij de jaarverantwoording 2019 gestort in de algemene reserve. De storting had moeten plaatsvinden in de reserve centrumgemeentetaken bw en mo. Dit wordt in deze najaarsrapportage rechtgetrokken.

L. Bijstelling reserve centrumspaarfonds

In de programmabegroting 2020 is rekening gehouden met een onttrekking uit de reserve centrumspaarfonds van 2,176 miljoen euro. Het werkelijke saldo van deze reserve is 148.000 euro lager.

M. Invulling bedrijfsvoeringstaakstelling

De restant middelen in de reserve overlopende werken van het project "Loket registratie niet-ingezetene" worden ingezet om de taakstelling incidenteel af te dekken.

N. Invulling taakstelling uitbreiding functieboek

De restant middelen in de reserve overlopende werken van het voormalig sociaal flankerend beleid 2011-2019 worden ingezet om de taakstelling incidenteel gedeeltelijk af te dekken.

3.2 Veiligheid

3.2.1 Wijzigingen

	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	7.185	-	N	7.185
Baten	-45	-	N	-45
Saldo van baten en lasten	7.140		N	7.140

Bedragen x 1.000 euro

1 Veiligheid	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
<i>Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid</i>					
N.v.t.					
<i>Diverse bijstellingen</i>					
N.v.t.					
Totaal mutaties lasten		0 N	0 N	0 N	0 N
BATEN					
<i>Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid</i>					
N.v.t.					
<i>Diverse bijstellingen</i>					
N.v.t.					
Totaal mutaties baten		0 N	0 N	0 N	0 N
Wijziging saldo van baten en lasten		0 N	0 N	0 N	0 N

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

Niet van toepassing.

Diverse bijstellingen

Niet van toepassing.

3.3 Verkeer en vervoer

3.3.1 Wijzigingen

	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	12.005	718	N	12.722
Baten	-787	8	N	-780
Saldo van baten en lasten	11.218	725	N	11.943

Bedragen x 1.000 euro

2 Verkeer en vervoer	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Subsidie bijdrage duurzaam veilig	2.1	-8 V			
2. Verkeersregelininstallaties 2020	2.1	0 N	44 N	43 N	43 N
3. Investeringskredieten verkeer en vervoer	2.1	0 N	0 N	0 N	0 N
4. Groot onderhoud wegen - JWV 2019	2.1	600 N			
5. Overige mutaties		0 N	4 N	3 N	3 N
Diverse bijstellingen					
6. Bijdrage voorziening groot onderhoud RBT	2.1	125 N			
Totaal mutaties lasten		718 N	47 N	47 N	46 N
BATEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Subsidie bijdrage duurzaam veilig	2.1	8 N			
Diverse bijstellingen					
N.v.t.					
Totaal mutaties baten		8 N	0 N	0 N	0 N
Wijziging saldo van baten en lasten		725 N	47 N	47 N	46 N

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

1. Subsidie bijdrage duurzaam veilig

Betreft een lagere ontvangen subsidie duurzaam veilig van 7.500 euro.

2. Verkeersregelininstallaties 2020

In de begroting 2020 is een stelpost van 55.000 euro opgenomen voor verkeersregelininstallaties. Dit geeft een investeringsruimte van 720.000 euro. Voor aanpassingen van diverse VRI's K30-K20-K13-K35 is 497.000 euro beschikbaar. 73.000 euro is beschikbaar voor detectie op afstand en 150.000 euro voor de VRI H.R. Holstlaan.

3. Investeringskredieten verkeer en vervoer

Voor de uitvoering van enkele verkeer- en vervoersprojecten is krediet benodigd. Onderstaande kredieten worden deels gedekt uit subsidies en deels uit de hiervoor beschikbaar gestelde stelposten kapitaallasten. Dekking is reeds voorzien in begroting. Het betreft derhalve een budgetneutrale wijziging.

- Sluitersveldsingel		275.000 euro
waarvan bijdrage provincie	-/-	25.000 euro
- H.R. Holstlaan - Largas (RAAD-5672)		500.000 euro
waarvan bijdrage provincie	-/-	125.000 euro
- Fietspaden Huttenweg eo		150.000 euro

4. Groot onderhoud wegen - JVW 2019

Bij de resultaatbestemming van de jaarverantwoording 2019 zijn middelen gestort in de reserve overlopende werken voor groot onderhoud wegen. Er is een project ingesteld, waarvoor in 2020 600.000 euro wordt onttrokken aan de reserve overlopende werken.

Diverse bijstellingen

6. Bijdrage voorziening groot onderhoud RBT

Het Algemeen Bestuur van het RBT heeft op 24-06-2020 de gewijzigde begroting 2020 vastgesteld. Voor gemeente Almelo betekent dit een extra bijdrage in de voorziening groot onderhoud van 162.000 euro, waarvan 125.000 euro op Hoofdtakveld 2 Verkeer en vervoer wordt verwerkt.

3.4 Economie

3.4.1 Wijzigingen

	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	6.297	450	N	6.747
Baten	-4.325	-	N	-4.325
Saldo van baten en lasten	1.972	450	N	2.422

Bedragen x 1.000 euro

3 Economie	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Professionaliseren accountmanagement	3.4	450 N			
Diverse bijstellingen					
N.v.t.					
Totaal mutaties lasten		450 N	0 N	0 N	0 N
BATEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
N.v.t.					
Diverse bijstellingen					
N.v.t.					
Totaal mutaties baten		0 N	0 N	0 N	0 N
Wijziging saldo van baten en lasten		450 N	0 N	0 N	0 N

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

1. Professionaliseren accountmanagement ([BW-7530](#))

Voor het professionaliseren van het accountmanagement wordt voor de periode 2020 - 2022 450.000 euro beschikbaar gesteld uit het programmabudget Economie en Participatie. Hiertoe wordt een meerjarig incidenteel project ingesteld van 450.000 euro.

Diverse bijstellingen

Niet van toepassing

3.5 Onderwijs

3.5.1 Wijzigingen

4 Onderwijs	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	11.698	-16	V	11.681
Baten	-4.933	-	N	-4.933
Saldo van baten en lasten	6.765	-16	V	6.748

Bedragen x 1.000 euro

4 Onderwijs	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Vaststelling subsidies 2017 en 2018	4.3	-16 V			
Diverse bijstellingen					
N.v.t.					
Totaal mutaties lasten		-16 V	0 N	0 N	0 N
BATEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
N.v.t.					
Diverse bijstellingen					
N.v.t.					
Totaal mutaties baten		0 N	0 N	0 N	0 N
Wijziging saldo van baten en lasten		-16 V	0 N	0 N	0 N

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

- Vaststelling subsidies 2017 en 2018 (BW-7788)**
De subsidieverlening 2017 en 2018 van diverse instellingen is vastgesteld. De terug te vorderen bedragen worden gestort in de algemene reserve.

Diverse wijzigingen

Niet van toepassing.

3.6 Sport, cultuur en recreatie

3.6.1 Wijzigingen

5 Sport, cultuur en recreatie	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	15.770	492	N	16.262
Baten	-236	-	N	-236
Saldo van baten en lasten	15.534	492	N	16.027

Bedragen x 1.000 euro

5 Sport, cultuur en recreatie	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Meicirculaire 2020 gemeentefonds	5.1	349 N			
2. Sportakkoord 2020 en 2021	5.1	80 N			
3. Overige mutaties	5.7	26 N	26 N	26 N	26 N
Diverse bijstellingen					
4. Bijdrage voorziening groot onderhoud RBT	5.7	37 N			
Totaal mutaties lasten		492 N	26 N	26 N	26 N
BATEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
N.v.t.					
Diverse bijstellingen					
N.v.t.					
Totaal mutaties baten		0 N	0 N	0 N	0 N
Wijziging saldo van baten en lasten		492 N	26 N	26 N	26 N

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

- Meicirculaire 2020 gemeentefonds**
De meicirculaire 2020 is verwerkt in de begroting 2020. Voor hoofdtakveld 5 Sport, cultuur en recreatie is er afgerond 349.000 euro beschikbaar voor de combinatiefunctionarissen.
- Sportakkoord 2020 en 2021 (BW-7692)**
Voor de uitvoering van een lokaal sportakkoord heeft het Rijk voor 2020 en 2021 middelen beschikbaar gesteld. Hiertoe wordt in 2020 een meerjarig incidenteel project van 80.000 euro ingesteld.

3. Bijdrage begraafplaats Regio Twente

De bijdrage aan de Regio Twente voor begraafplaatsen wordt overgeheveld naar hoofdtakveld 7 Volksgezondheid en Milieu, per saldo neutraal.

Diverse bijstellingen

4. Bijdrage voorziening groot onderhoud RBT

Het Algemeen Bestuur van het RBT heeft op 24-06-2020 de gewijzigde begroting 2020 vastgesteld. Voor de gemeente Almelo betekent dit een extra bijdrage in de voorziening groot onderhoud van 162.000 euro, waarvan 37.000 euro op Hoofdtakveld 5 Sport, cultuur en recreatie wordt verwerkt.

3.7 Sociaal domein

3.7.1 Wijzigingen

6 Sociaal domein	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	172.588	6.909	N	179.497
Baten	-47.043	-3.977	V	-51.020
Saldo van baten en lasten	125.545	2.932	N	128.477

Bedragen x 1.000 euro

6 Sociaal domein	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Vaststellen subsidies 2017 en 2018	6.1/6.3	-113 V	0 N	0 N	0 N
2. Professionaliseren accountmanagement	6.5	-450 V	0 N	0 N	0 N
3. Meicirculaire 2020 gemeentefonds	6	1.785 N	1.277 N	1.172 N	1.247 N
4. Overige mutaties		-15 V	-15 V	-15 V	-15 V
Diverse bijstellingen					
5. Coronacrisis - overbrugging zelfstandigen	6.3	4.007 N			
6. Project Inburgeringswet	6.5	303 N			
7. Project pilot veranderoogave inburgering	6.5	175 N			
8. Invulling bedrijfsvoeringstaakstelling	6.3 / 6.5	-160 V	-180 V	-180 V	-180 V
9. Wmo	6.71/6.81	-1.440 V			
10. Jeugd	6.72/6.82	1.400 N			
11. Beschermd wonen -meicirculaire 2020	6.81	517 N			
12. Beschermd wonen - personeelslasten	6.81	-501 V			
13. Coronacrisis - continuïteitsbijdrage aanbieders	6	1.400 N			
Totaal mutaties lasten		6.909 N	1.082 N	978 N	1.053 N
BATEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
N.v.t.					
Diverse bijstellingen					
5. Coronacrisis - overbrugging zelfstandigen	6.3	-4.007 V			
9. Coronacrisis - overbrugging zelfstandigen	6.71	30 N			
Totaal mutaties baten		-3.977 V	0 N	0 N	0 N
Wijziging saldo van baten en lasten		2.932 N	1.082 N	978 N	1.053 N

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

1. **Vaststelling subsidies 2017 en 2018 (BW-7788)**
De subsidieverlening 2017 en 2018 van diverse instellingen zijn vastgesteld. De terug te vorderen bedragen worden gestort in de algemene reserve.
2. **Professionaliseren accountmanagement (BW-7530)**
Voor het professionaliseren van het accountmanagement wordt voor de periode 2020 - 2022 450.000 euro beschikbaar gesteld uit het programmabudget Economie en Participatie. Hiertoe is op hoofdstaakveld 3 Economie een meerjarig incidenteel project ingesteld van 450.000 euro.
3. **Meicirculaire 2020 gemeentefonds**
De meicirculaire 2020 is verwerkt in de begroting. Voor hoofdstaakveld 6 Sociaal Domein is er afgerond 1,8 miljoen euro meer beschikbaar. Met dit bedrag wordt de begroting verhoogd.

Diverse bijstellingen

5. **Coronacrisis - overbrugging zelfstandigen (BW-7768)**
Vanuit het Rijk ontvangt de gemeente middelen voor de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO). De regeling heeft tot doel zelfstandigen tijdelijk in hun levensonderhoud te voorzien en een lening te verstrekken voor bedrijfskapitaal om hiermee hun bedrijf tijdens de coronacrisis in stand te kunnen houden. Bij de voorjaarsrapportage 2020 waren al twee voorschotten voor in totaal 4,4 miljoen euro verstrekt. Inmiddels zijn nog drie voorschotten verstrekt voor in totaal 4 miljoen euro. Deze bedragen worden conform ons besluit beschikbaar gesteld aan de gemeente Hengelo die de uitvoering van de TOZO in deze regio coördineert.
6. **Project Inburgeringswet**
De nieuwe Wet Inburgering is met een halfjaar uitgesteld en treedt per 1 juli 2021 in werking. Via de meicirculaire 2019 en 2020 van het gemeentefonds hebben wij middelen ontvangen voor de invoering van deze nieuwe wet. Voor de gemeente Almelo gaat het om een bedrag van in totaal 473.000 euro, waarvan 170.000 euro al via de slotrapportage 2019 was overgeheveld naar de begroting 2020. Voor de inzet van deze middelen wordt een meerjarig incidenteel project ingesteld. Hiertoe wordt in 2020 zowel 473.000 euro gestort als onttrokken aan de reserve overlopende werken. In 2020/2021 zal dit bedrag besteed worden aan de opzet van een nieuwe organisatiestructuur en de inzet van externe partijen om te kunnen voldoen aan de nieuwe taken per 1 juli 2021.
7. **Project pilot veranderopgave inburgering (BW-7500)**
In de meicirculaire 2020 hebben we 175.000 euro ontvangen voor het pilotprogramma Veranderopgave inburgering. Het ministerie van SZW initieert in aanloop naar het nieuwe inburgeringsstelsel een pilotprogramma om lessen op te halen voor de verdere inrichting van een adaptief inburgeringsstelsel en gemeenten voor te bereiden op de implementatie van de nieuwe wet. De looptijd van de pilot is verlengd vanwege de coronacrisis tot halverwege 2021. Voor de inzet van deze middelen wordt een meerjarig incidenteel project ingesteld. Hiertoe wordt in 2020 zowel 175.000 euro gestort als onttrokken aan de reserve overlopende werken.
8. **Invulling bedrijfsvoeringstaakstelling**
De personele bedrijfsvoeringstaakstelling wordt structureel ingevuld door een aantal inhuurbudgetten op hoofdstaakveld 0 Bestuur en ondersteuning en 6 Sociaal domein te verlagen.

9. Wmo

Door de coronacrisis wordt sinds medio maart vooral minder zorg geleverd op de zorgsoorten Ondersteuning Maatschappelijke Deelname (OMD). Deze zorgsoort (dagbesteding) is vrijwel stil komen te liggen sinds de corona-uitbraak. Bij OMD verwachten wij 1,25 miljoen euro minder uit te geven. Bij Huishoudelijke Ondersteuning (HO) zien we ook minder uitgaven dan begroot (400.000 euro minder). De prognose is gebaseerd op blijvend lagere uitgaven als gevolg van de coronacrisis gedurende het jaar 2020, maar het verloop van de coronacrisis is nog erg onzeker. Omdat het Rijk een zeer dringend beroep heeft gedaan op gemeenten om hun aanbieders financiële zekerheid en ruimte te bieden heeft dit tot gevolg dat de continuïteitsbijdrage aan aanbieders daardoor naar verwachting zal oplopen tot 1,4 miljoen euro (zie punt 13).

Bij Ondersteuning Zelfstandig Leven (OZL) voorzien wij een toename van de zorglasten met 320.000 euro. Bij deze zorgsoort (individuele begeleiding) is in veel mindere mate sprake van een corona-effect.

10. Jeugd

Het corona-effect is bij jeugdzorg ook zichtbaar, maar vooral bij lichtere ambulante jeugdhulp (met name OMD/OZL). Dit leidt tot een voordeel van circa 1 miljoen euro.

Tegelijkertijd zien we ook een verschuiving naar complexere en zwaardere vormen van jeugdzorg. We verwachten dat de zorgkosten van behandeling en verblijf 2,4 miljoen euro hoger zullen zijn dan begroot. Per saldo wordt de begroting bij jeugd 1,4 miljoen euro naar boven bijgesteld. Dit komt overeen met het regionale en landelijke beeld.

11. Beschermd wonen - meicirculaire 2020

In de meicirculaire 2020 van het gemeentefonds was een bedrag gereserveerd voor beschermd wonen. Dit bedrag stond gereserveerd op hoofdstaakveld 0 Bestuur en ondersteuning en wordt in deze najaarsrapportage toegevoegd aan het budget van beschermd wonen. De mutatie is daarmee per saldo neutraal.

12. Beschermd wonen - personeelslasten

Conform de regionale afspraken mag de gemeente Almelo een deel van de personeelslasten dekken uit de budgetten voor beschermd wonen. Dit resulteert in een voordeel op de algemene middelen.

13. Coronacrisis - continuïteitsbijdrage aanbieders

Het Rijk heeft in afstemming met de VNG een zeer dringend beroep gedaan op gemeenten om hun aanbieders financiële zekerheid en ruimte te bieden.

Door vraaguitval of verminderde inzetbaarheid van personeel (door verhoogd ziekteverzuim) kon de omvang van zorg en ondersteuning tijdelijk feitelijk afwijken van de normale situatie. Gemeenten zijn daarbij dringend verzocht de omzet onverminderd (100%) door te betalen ook in geval er sprake is van vraaguitval. Het doel daarvan was acute liquiditeitsproblemen bij aanbieders te voorkomen en behoud van werkgelegenheid in de zorg en ondersteuning te garanderen. Hiervoor is geen extra geld van het Rijk naar gemeenten gegaan. De continuïteitsbijdrage 2020 prognosticeren we op 1,4 miljoen euro.

3.8 Volksgezondheid en milieu

3.8.1 Wijzigingen

7 Volksgezondheid en milieu	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	22.042	509	N	22.551
Baten	-20.346	27	N	-20.319
Saldo van baten en lasten	1.696	536	N	2.232

Bedragen x 1.000 euro

7 Volksgezondheid en milieu	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
1. Inzet middelen Programma Duurzaamheid	7.4	200	N		
2. Duurzaamheid decembercirculaire 2019	7.4	262	N		
3. Gevelmaatregel Nachtegaalstraat	7.4	20	N		
4. Overige mutaties		26	N	26	N
Diverse bijstellingen					
N.v.t.					
Totaal mutaties lasten		509	N	26	N
BATEN					
Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid					
2. Duurzaamheid decembercirculaire 2019	7.2	47	N		
3. Gevelmaatregel Nachtegaalstraat	7.4	-20	V		
Diverse bijstellingen					
N.v.t.					
Totaal mutaties baten		27	N	0	N
Wijziging saldo van baten en lasten		536	N	26	N

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

- Inzet middelen Programma Duurzaamheid**
Betreft de inzet van reeds beschikbaar gestelde middelen voor het Programma Duurzaamheid. Voor de jaren 2019 t/m 2022 wordt jaarlijks 200.000 euro beschikbaar gesteld voor duurzaamheid. Jaarschijf 2020 wordt middels deze wijziging verwerkt.
- Duurzaamheid decembercirculaire 2019**
In de decembercirculaire 2019 van het gemeentefonds zijn middelen beschikbaar gesteld voor:
 - transitie-visie warmte 202.101 euro

- energieloketten	50.337 euro
- transitie-visie wijkaanpak	9.997 euro

3. Gevelmaatregel Nachtegaalstraat

De specifieke uitkering Subsidieregeling Sanering Verkeerslawaaï is door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu naar boven bijgesteld met 20.000 euro.

Diverse bijstellingen

Niet van toepassing.

3.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

3.9.1 Wijzigingen

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	Begroting voor NJR	Wijziging		Begroting na NJR
	2020	2020	N/V	2020
Lasten	10.131	300	N	10.431
Baten	-8.113	4	N	-8.109
Saldo van baten en lasten	2.018	304	N	2.322

Bedragen x 1.000 euro

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	Taakveld	2020	2021	2022	2023
LASTEN					
<i>Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid</i>					
1. Inzet middelen Programma Binnenstad	8.3	300	N		
<i>Diverse bijstellingen</i>					
N.v.t.					
Totaal mutaties lasten		300	N	0	0
BATEN					
<i>Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid</i>					
<i>Diverse bijstellingen</i>					
2. Verkoop erfpachtgronden	8.2	4	N		
Totaal mutaties baten		4	N	0	0
Wijziging saldo van baten en lasten		304	N	0	0

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting wijziging

Verzamelbesluit / financiële rechtmatigheid

1. Inzet middelen Programma Binnenstad

Betreft de inzet van reeds beschikbaar gestelde middelen voor het Programma Binnenstad. Per saldo is de mutatie budgetneutraal voor de begroting.

Diverse bijstellingen

2. Verkoop erfpachtgronden

Door de verkoop van erfpachtgrond dalen de jaarlijkse erfpachtopbrengsten met 4.000 euro.

4. Investeringskredieten

4.1 Bijstellingen op investeringskredieten

In deze paragraaf worden de bijstellingen ten opzicht van het Meerjaren Investeringsplan (MIP) in de voorjaarsrapportage weergegeven. Het gaat hierbij om investeringen die vanaf 2020 worden geactiveerd en dus leiden tot kapitaallasten vanaf 2021. Voor de kapitaallasten van deze kredieten is in alle gevallen dekking beschikbaar binnen de stelposten voor kapitaallasten in de begroting 2020.

Bijstellingen van investeringskredieten		Jaar	Raming oud	Verhoging krediet	Verlaging krediet	Raming nieuw
Hoofdtakveld 2 verkeer en vervoer						
<u>Verharding/wegen/fysieke impuls</u>						
1.	Hospitaalweg, Laan van Kortrijk, Verl. Sportlaan	2020	300			300
2.	Christoffelstraat - Deldensestraat	2020	200			200
3.	OBA4 - Steffensweg	2020	150			150
4.	Ootmarsumsestraat - Markgravenweg	2020	400		-400	-
5.	H.R. Holstlaan (Nijreessingel - A35)	2020	50			50
6.	KP Plesmanweg - Bleskolkensingel	2020	900			900
7.	Sluitersveldssingel	2020	250	25		275
8.	Kerkhofsweg	2020	50			50
9.	H.R. Holstlaan (Nijreessingel - Schoolstraat)	2020	50			50
10.	Schoolstraat	2020	200			200
11.	Windslaan	2020	50			50
12.	Huttenweg	2020		150		150
13.	Hospitaalweg eo	2020		50		50
14.	H.R. Holstlaan- Largas	2020		500		500
15.	Investeringsruimte	2020	-135	-200	400	65
<u>Verkeersregelinstallaties</u>						
16.	Diverse VRI's	2020	-	497		497
17.	Detectie op afstand	2020		73		73
18.	VRI H.R. Holstlaan - Largas	2020		150		150
Hoofdtakveld 2 Verkeer en Vervoer			2.465	1.245	-	3.710
Hoofdtakveld 4 Onderwijs						
19.	Voortgezet onderwijs Pius X college	2020	2.798			2.798
Hoofdtakveld 4 Onderwijs			2.798	-	-	2.798
Hoofdtakveld 5 Sport, cultuur en recreatie						
<u>Tractie groen</u>						
20.	Nissan NV 200 vdr-30	2020	37			37
21.	Nissan NV 200 vdr-31	2020	32			32
22.	VW Crafter	2020	70		-23	47
23.	Cirkelmaaier	2020	-	23		23
24.	Nissan NV 200 elektrisch	2020		43		43
25.	Nissan NV 200 elektrisch	2020		43		43
Hoofdtakveld 5 Sport, cultuur en recreatie			139	109	-23	225
Hoofdtakveld 7 Volksgezondheid en milieu						
<u>Riolering (VGRP 2016-2020)</u>						
26.	Verbetermaatregelen	2020	435			435

27.	Maatregelen afkoppelen	2020	555			555
28.	Grondwaterplan	2020	310			310
	<u>Tractie</u>					
29.	Transporter	2020	35	10		45
30.	Grafdelver	2020	105		-55	50
31.	Transporter	2020		45		45
Hoofdtakveld Volksgezondheid en milieu			1.440	55	-55	1.440
TOTAAL			6.842	1.409	-78	8.173

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

Onderstaand worden alleen mutaties op raming oud toegelicht.

4. Ootmarsumsestraat-Markgravenweg

Uit nader onderzoek blijkt dat de maatregel die genomen moet worden ingrijpender en duurder zal zijn. Op dit moment wordt nog onderzocht of het kruispunt anders ingericht kan worden. Dan is het ook mogelijk om het verkeerslicht te laten vervallen.

7. Sluitersveldssingel

Betreft een al langer lopend project dat dit jaar tot uitvoering gebracht zal worden. De definitieve raming is nu bekend en dit betekent dat het project in 2020 250.000 euro aangezuiverd moet worden. Daarnaast is er een provinciale subsidie van 25.000 euro in het kader van Duurzaam Veilig toegevoegd.

12. Fietspad Huttenweg

Het betreft reparaties van schades met levensduur verlengende maatregelen.

13. Hospitaalweg en omgeving

Het betreft een voorbereidingskrediet voor het project wat in 2021 gerealiseerd wordt.

14. H.R. Holstlaan- Largas

Investering uit de fysieke impuls met een bijdrage van 125.000 euro van de provincie.

15. Investeringsruimte

Betreft restant investeringsruimte.

16 tm 18 Verkeersregelinstallaties

Programma verkeersregelinstallaties 2020 voor 720.000 euro. Voor aanpassingen van de VRI's K30-K20-K13-K35 is 497.0000 euro beschikbaar. 73.000 euro is beschikbaar voor detectie op afstand en 150.000 euro voor de VRI H.R. Holstlaan Largas.

22 tm 25 Tractie groen

Vervanging van tractiemiddelen voor de teams groenuitvoering en beheer openbare ruimte.

29 tm 31 Tractie

Vervanging van tractiemiddelen voor de begraafplaats.

5. Taakstellingen

5.1 Stand van zaken

In onderstaand overzicht staan de taakstellingen uit de programmabegroting 2020. Voor de meeste taakstellingen zijn maatregelen geïmplementeerd of zijn deze in voorbereiding.

Herkomst	Maatregel	Begroting 2020	Status
PN 2015	Restant bedrijfsvoeringstaakstelling tranche 4	756	
Reorganisatie	Uitbreiding functieboek i.v.m. vaste verplichtingen	431	
PN 2015	Openbare ruimte en groen: besparen op energie	195	
PN 2015	Systeeminnovatie fysiek domein	750	
PN 2015	Groenonderhoud	144	
BGR 2019	Besparen op programma economie en participatie	0	n.v.t.
PN 2017	Kostenbesparing Participatiewet	250	
BGR 2019	Taakstelling decentraal Wmo	1.115	
BGR 2019	Taakstelling Jeugdhulp tekort	1.115	
BGR 2020	Taakstelling subsidies	500	
TOTALE BEZUINIGINGSOPGAVE		5.256	

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

Restant bedrijfsvoeringstaakstelling tranche 4

De bedrijfsvoeringstaakstelling is structureel ingevuld door inhuurbudgetten op hoofdtaakveld 0 Bestuur en ondersteuning en 6 Sociaal domein te verlagen. Daarnaast worden de restant middelen in de reserve overlopende werken van het project "Loket registratie niet-ingezetene" ingezet om de taakstelling incidenteel af te dekken in 2020.

Uitbreiding functieboek i.v.m. vaste verplichtingen

De taakstelling wordt de komende jaren uit de structurele vrijval van het Sociaal Flankerend Beleid ingelost. Voor de korte termijn is de vrijval van personele lasten echter onvoldoende om de taakstelling in zijn geheel te realiseren. De taakstelling wordt in 2020 gedeeltelijk ingevuld door de inzet van de restant middelen in de reserve overlopende werken van het voormalig sociaal flankerend beleid 2013-2019. We verwachten het jaar 2020 op dit onderdeel af te sluiten met een nadeel van ongeveer 260.000 euro. Dit nadeel is verwerkt in deze najaarsrapportage.

Taakstelling openbare ruimte en groen: besparen op energie

De taakstelling is in 2020 grotendeels ingevuld, deels met incidentele dekking. In de afgelopen jaren zijn diverse maatregelen getroffen, zoals het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en de openbare verlichting omzetten naar LED. In veel gevallen vragen de maatregelen om investeringen, waardoor een deel van de besparing op energie niet kan worden benut voor de taakstelling, maar voor de dekking van kapitaallasten. In de komende periode wordt onderzocht hoe structureel invulling kan worden gegeven aan de taakstelling.

Taakstelling systeeminnovatie fysiek domein

In de afgelopen jaren zijn diverse maatregelen doorgevoerd. Invulling van de taakstelling systeeminnovatie is complex, te meer ook omdat een deel van de gerealiseerde besparingen is ingezet voor dekking van andere taakstellingen. Voor de begroting 2021 zijn aanvullende maatregelen in beeld gebracht voor invulling van de

taakstelling systeeminnovatie. Het gaat hierbij onder andere om het doorvoeren van technische innovaties en vernieuwing van de aanpak van onderhoud en beheer.

Het lukt niet om al die maatregelen in 2020 door te voeren. Met extra beheersingsmaatregelen wordt getracht de taakstelling in 2020 maximaal invulling te geven.

Taakstelling groenonderhoud

In de afgelopen jaren zijn diverse maatregelen getroffen, waarmee de taakstelling van 880.000 euro grotendeels structureel is ingevuld. Voor 2020 resteert een klein deel incidenteel wordt afgedekt door een meevaller op variabel onderhoud ziekte en plagen

Besparen op programma economie en participatie

De taakstelling is voor 2020 incidenteel in de programmabegroting 2020 afgedekt.

Kostenbesparing Participatiewet

De taakstelling van 250.000 euro is ingevuld door een verlaging van de budgetten voor begeleide participatie.

Taakstelling decentraal Wmo

De stijgende uitgaven in het sociaal domein is aanleiding geweest om de maatregelenplannen 1 en 2 vast te stellen. Deze plannen moeten ervoor zorgen dat de financiële positie verbetert en dat we meer grip krijgen op de uitgaven in het sociaal domein. Ondanks dat we veel stappen in de goede richting hebben gezet en met de meeste maatregelen erin slagen om de financiële besparingen te realiseren, blijft het een grote opgave om uit te komen met de Rijksmiddelen.

De volgende maatregelen uit maatregelplan 1 en 2 zijn inmiddels al succesvol geëffectueerd in de begroting: dagstructurering, Gezond in de Stad (GIDS), stoppen met dienstencheques en peuteropvang. Daarnaast hebben we de verordening en het beleid aangescherpt en zijn de PGB-tarieven aangepast. Een aantal maatregelen is nog uitvoering, zoals de doorbraakmethode, anders organiseren wassen en strijken en de persoonlijke netwerkcoach. Hiervan monitoren we of de verwachte besparing ook wordt gerealiseerd.

Ondanks de genomen maatregelen blijven de zorgkosten in de Jeugd en Wmo stijgen. Dit heeft verschillende oorzaken, waaronder de invoering van het abonnementstarief Wmo, geen volledig grip op verwijzers in de jeugdzorg, de AMvB reëel tarief en de aanzuigende werking van de zorg door de decentralisatie.

Daarom wordt per direct gewerkt aan een inventarisatie van aanvullende maatregelen om de taakstelling op termijn te realiseren. De verwachting is dat een deel hiervan al in 2020 effect zal hebben, maar vooral in de jaren erna.

Taakstelling Jeugdhulp tekort

Zie taakstelling decentraal Wmo.

Taakstelling subsidie

De taakstelling van 500.000 euro is in 2020 ingevuld door onder andere een besparing op het gebied van sport, cultuur en welzijn.

6. Grondbeleid

6.1 Grondexploitaties

Samenvatting

- De gronduitgifte voor woningbouw ligt voor op koers. De uitgifte voor de categorieën bedrijventerrein en overige lijkt achter te liggen echter er zijn reeds een aantal (concept) koopovereenkomsten getekend waarvan de aktes, naar verwachting, in de loop van dit jaar gepasseerd/afgehandeld gaan worden.
- De verwachting is dat de grondexploitaties met circa 0,5 miljoen euro verslechteren ten opzichte van de jaarverantwoording 2019. Aangezien het een aanpassing van de rentetoerekening betreft, conform BBV regelgeving, betreft het alle grondexploitaties in meer of mindere mate. 0,1 miljoen euro heeft betrekking op de verlieslatende grondexploitaties en daarmee op de verliesvoorziening en 0,4 miljoen euro op de winstgevende grondexploitaties. De verwachte winstneming zal circa 0,15 miljoen euro lager zijn dan bij de jaarverantwoording 2019;
- We spannen ons verder in om gronden en panden af te stoten. De exploitatie van de panden en gronden kent de eerste helft van 2020 geen financiële afwijkingen of bijzonderheden.

Inleiding

In deze najaarsrapportage geven we 'een tussenstand' over het eerste halfjaar en een doorkijk naar het tweede halfjaar. We besteden aandacht aan:

- De voortgang van de gronduitgifte;
- De actuele stand van zaken met betrekking tot lopende grondexploitaties;
- De voortgang van de verkoop van vastgoed en de exploitatie van de voorraad.

De actualisatie bij de najaarsrapportage wordt niet in de begroting 2020 verwerkt. Deze rapportage dient vooral als sturingsinformatie op basis waarvan de raad eerder genomen besluiten kan bijstellen. Eventuele mutaties per einde jaar zullen in de jaarverantwoording 2020 worden verwerkt.

Voortgang gronduitgifte woningbouw en werklocaties

Tot dusver verkochten we 18 woningbouwkavels en daarmee loopt de uitgifte voor op de planning. De verkoop van grond voor werklocaties bedraagt in de eerste helft van 2020 0,5 hectare. Op Bedrijvenpark Twente Noord zijn diverse (concept) koopovereenkomsten getekend waarvan de aktes, naar verwachting, in de loop van dit jaar zullen passeren. De effectuering van deze overeenkomsten is nog niet in onderstaande tabel van gerealiseerde verkopen opgenomen. Daarnaast 3,3 hectare aan uitgifte op Bedrijvenpark Twente Noord betrekking op de effectuering van een exploitatie overeenkomst die in het derde kwartaal zal worden afgewikkeld.

De verwachting is dat de bestemmingsplanwijziging Nieuwe Gravenweg in het laatste kwartaal van 2020 onherroepelijk wordt en afwikkeling van de grondexploitatie kan plaatsvinden.

In het Weggeler is een omzetting in voorbereiding van woon-/werk kavels naar woningen. Het bestemmingsplan komt naar verwachting in de tweede helft van 2020 in de raad. De verwachting is derhalve dat de woon-/werkkavels, die in de tabel hieronder geraamd staan onder de categorie werklocaties en overige, niet gerealiseerd gaan worden. Hiervoor in de plaats zal een aantal woningen worden gerealiseerd. Deze wijziging zal bij de jaarverantwoording 2020 worden verwerkt.

Verkoopresultaten	prognose	prognose	gerealiseerd	nog te realiseren
Werklocaties en overige (hectares)	JVW 2019	NJR 2020	2020	2020
Werklocaties en overige				
Dempfen haven Dollegoor	0	0	0	0
Bedrijvenpark Twente Noord*	4,2	4,2	0,5	3,7
Rohof	0,2	0,2	0	0,2
Nieuwe Gravenweg	0,6	0,6	0	0,6
Rohof	0,5	0,2	0	0,2
Rhijnbeek	0	0	0	0
Weggeler	0,2	0,2	0	0,2
Totaal werklocaties en overige	5,7	5,4	0,5	4,9

* Onderdeel van de regionale afspraken Programmeren Bedrijventerreinen Twente uit 2019.

Verkoopresultaten	prognose	prognose	gerealiseerd	nog te realiseren
Woninglocaties (aantallen)	JVW 2019	NJR 2020	2020	2020
Chiel Dethmersstraat	7	7	0	7
Almelo NoordOost	20	20	18	2
Weggeler	3	3	0	3
Totaal woninglocaties	30	30	18	12

Lopende grondexploitaties

Werklocaties en overig

De Regionale Afspraken Programmeren Bedrijventerreinen Twente uit 2019 vormen het uitgangspunt bij de fasering van de werklocaties zijn. Voor de gemeente Almelo is dat 1,7 hectare verkoop per jaar.

Vorig jaar is 12,12 hectare bedrijfsgrond gedeprogrammeerd. 10 hectare betrof grond op het Bedrijvenpark Twente Noord. Deze grond wordt als strategische voorraad aangehouden. Daartoe wordt een uitgifteverbod ondertekend met de provincie Overijssel voor 10 jaar, die wordt ingekort indien aantoonbaar een tekort ontstaat aan aanbod. Eventuele vrijgave gebeurt in overleg met de provincie Overijssel en de overige 13 Twentse gemeenten.

Verder laat de gemeente Almelo een studie uitvoeren naar de mogelijkheden van XL 2.0, de kanaalsprongzone. De overige 13 gemeenten in Twente en de provincie Overijssel onderschrijven de potentie voor de kanaalsprongzone. In de periode april tot en met september 2020 voeren we Twente breed onder leiding van de provincie Overijssel een onderzoek uit naar de potentie voor kavels van minimaal 2 hectare. Het definitieve rapport wordt medio september verwacht.

Woninglocaties

We hebben alle grondexploitaties geactualiseerd. De uitgifte prognoses zijn niet bijgesteld. De uitgangspunten ten aanzien van de planning en programmering van woningbouw zijn vastgelegd in de Raadsnota "Woningbouwplanning en –programmering 2017 t/m 2026". Voor de woninglocaties bedraagt de jaarlijkse geprognosticeerde uitgifte gemiddeld circa 20 per jaar. Het zwaartepunt ligt hierbij op de eerste drie jaar met gemiddeld 25 per jaar. Vanaf 2023 zakt de geprognosticeerde uitgifte terug naar 15 per jaar en vanaf 2029 naar 10 woningen per jaar. Vanaf circa 2022 bestaat het gemeentelijk aanbod alleen nog uit de locatie Almelo NoordOost.

Voorgenomen nieuwe grondexploitaties

Tussen de Ootmarsumsestraat en de Oosteres bevindt zich nog een strook in gemeentelijk eigendom. De gemeente verkoopt deze grond zodat ter plaatse 5 a 6 patioachtige woningen ontwikkeld kunnen worden. Daarnaast wordt de openbare ruimte aangetakt op de bestaande woonwijk Oosteres. Het bestemmingsplan zal het derde kwartaal in procedure worden gebracht. Streven is een neutrale grondexploitatie. Het resultaat van de grondexploitatie zal in de jaarverantwoording 2020 worden meegenomen.

Resultaat

De verwachting is dat de acht lopende grondexploitaties bij de jaarverantwoording 2020 ten opzichte van de jaarverantwoording 2019 verslechteren met in totaal circa 0,5 miljoen euro, waarvan 0,1 miljoen euro betrekking heeft op verlieslatende grondexploitaties en 0,4 miljoen euro de winstgevende grondexploitaties. De verwachte winstneming zal na verwachting circa 0,15 miljoen euro lager zijn dan bij de jaarverantwoording 2019.

De verslechtering wordt veroorzaakt door een aanpassing in de renteberekening conform BBV regelgeving. Zoals hiervoor aangegeven worden de mutaties op de verliesvoorziening in de jaarverantwoording 2020 financieel verwerkt en niet in deze najaarsrapportage.

Verlieslatende grondexploitaties	eindsaldo ncw		mutatie	
	JVW 2019	NJR 2020	voordeel	nadeel
Werklocaties en overige				
Dempden haven Dollegeoor	190	189		
Rohof	10.193	10.189	-3	
Rhijnbeek	6.571	6.620		49
Bedrijvenpark Twente Noord	7.622	7.664		42
Subtotaal werklocaties en overige	24.575	24.663	-3 V	91 N
Woningen				
Chiel Dethmersstraat	2.199	2.199		0
Weggeler	4.901	4.900	-1	
Subtotaal woninglocaties	7.100	7.099	-1 V	4 N
Totaal	31.675	31.762	-4 V	91 N
Mutatie verliesvoorziening				86 N

Bedragen * 1.000 euro

Winstgevende grondexploitaties	eindsaldo ncw		mutatie	
	JVW 2018	NJR 2019	voordeel	nadeel
Werklocaties en overige				
Nieuwe Gravenweg	-237	-235		2
Subtotaal werklocaties en overige	-237	-235		2 N
Woningen				
Almelo NoordOost	-3.517	-3.105		411
Subtotaal woningen	-3.517	-3.105		411 N
Totaal toekomstige winst	-3.754	-3.341		413 N

Bedragen x 1.000 euro

In bovenstaande wordt het begrote resultaat afgezet tegen het resultaat zoals opgenomen in de jaarverantwoording 2019:

- Een wijziging in het begrote eindresultaat van een verlieslatende grondexploitatie heeft direct effect op het jaarresultaat van het grondbedrijf.
- Een wijziging in het begrote eindresultaat van een winstgevende grondexploitatie heeft effect op de hoogte van de genomen winst.

Af te sluiten grondexploitaties

De verwachting is dat wanneer de bestemmingsplanwijziging tweede helft 2020 onherroepelijk wordt, de grondexploitatie Nieuwe Gravenweg bij de jaarverantwoording 2020 afgesloten kan worden.

Risico's met betrekking tot de lopende grondexploitaties

Wij hebben voor de actualisatie van de grondexploitaties in de jaarverantwoording 2019 de parameters van de grondexploitaties en de verwachte ontwikkelingen voor 2020 en verder ingeschat. Hiermee zijn de grondexploitaties in de jaarverantwoording 2019 doorgerekend. De daadwerkelijke ontwikkeling van de parameters zal, als gevolg van o.a. de coronacrisis, afwijken van deze prognoses. Gegeven de onzekerheid over de duur van de restricties om het virus onder controle te houden, zijn de parameters bij de actualisatie niet aangepast maar wordt een kwalitatieve beschrijving gegeven van de mogelijke gevolgen voor de parameters.

De coronacrisis raakt zowel de woningmarkt als de markt voor commercieel vastgoed. Voor de woningmarkt geldt dat aan de vraagkant dit jaar een daling wordt verwacht. Dit als gevolg van het dalende consumentenvertrouwen, een mogelijke stijging van de hypotheekrente, de toegenomen financiële onzekerheid en dalend besteedbaar inkomen van toekomstige kopers. Daarentegen blijft de krapte op de woningmarkt groot waardoor het effect van de coronacrisis mogelijk beperkt blijft. De verwachte daling in de vraag naar woningen kan op de langere termijn resulteren in een afvlakkende groei of zelfs daling van de woningprijzen.

De impact van de coronacrisis op de commerciële vastgoedmarkt is al duidelijk zichtbaar. Er is landelijk gezien sprake van een afnemende vraag. Het effect van de crisis zal per sector verschillen. Naar verwachting wordt de winkelmarkt harder geraakt dan de markt voor bedrijfsruimten. De afnemende vraag zal effect hebben op de huurprijzen. Uiteindelijk worden hierdoor de grondprijzen beïnvloed. De waardedalingen worden voornamelijk op de langere termijn verwacht.

De belangrijkste kostenposten in grondexploitaties zijn: verwervingskosten, plankosten & VTU (Voorbereiding, Toezicht & Uitvoering), en GWW-kosten (Grond, Weg en Waterbouw). Aangezien de gemeente nagenoeg alle gronden waar de lopende grondexploitaties betrekking op hebben reeds in bezit heeft, is de post verwerving beperkt van invloed.

Bij de plankosten verwachten wij een lagere stijging of zelfs een daling. Als gevolg van de minder economische activiteit valt een dalende vraag naar personeel te verwachten. Dit resulteert op termijn in een lagere loonstijging.

Gezien de afvlakkende economische stijging was de verwachting al dat ook de stijging van de GWW-kosten zou afvlakken. Door de coronacrisis zal dit mogelijk in plaats van een afvlakking een krimp kunnen worden. Voorlopig zullen de bouwkosten echter nog blijven stijgen. Naarmate de orderportefeuilles leger raken en bouwbedrijven meer moeten concurreren, kan deze trend breken. Toenemende concurrentie kan leiden tot lagere kosten.

Voor elke sector geldt echter dat de nadelige effecten afhankelijk zijn van de periode waarin de maatregelen om het coronavirus te bestrijden van kracht zullen zijn. Hoe langer deze periode en hoe strenger de maatregelen, des te groter de effecten.

Voorraden panden en gronden

Panden en gronden die zijn aangekocht voor voormalige en toekomstige projecten, worden gewaardeerd onder de balanspost materiële vaste activa. Per object (pand/grond) is het resultaat geanalyseerd, dat bestaat uit het saldo van huurinkomsten, pachtopbrengsten, opbrengsten van servicekosten, rentekosten, onderhoudskosten, energie- en beheerkosten (o.a. OZB, verzekeringen, waterschapslasten). De exploitatie van de panden en gronden kent de eerste helft van 2020 geen financiële afwijkingen. Alleen is in de controle van de jaarverantwoording 2019 door de accountant een opmerking gemaakt over ten onrechte niet verwerkte afschrijvingen bij panden in verhuurde status. Dit wordt gerepareerd in deze najaarsrapportage.